

Profesionalizacija oblikovanja in izvajanja javnih politik naravnih virov

Milan Šinko

Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta
Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire
milan.sinko@bf.uni-lj.si

A photograph of a forest with tall, thin pine trees. The ground is covered in green ferns and grass. A small, light-colored dog is visible on a path in the middle ground. The sky is blue with some light clouds. The text is overlaid on the lower half of the image.

Odklonilen odnos do (javnih) politik med strokovnjaki.

(Javna) politika je med strokovnjaki zaznana kot problem in ne kot rešitev problemov.

A photograph of a forest fire with a blue semi-transparent overlay. The text is white and centered on the overlay.

Javna politika

Boj za 'kdo dobi kaj, kje in kako' (kdaj?)

Profesionalizacija (usposabljanje) javnopolitičnih igralcev za uspešno in učinkovito sodelovanje v javnopolitičnih procesih (Krott 2005)

Poznavanje teoretičnih osnov oblikovanja javnih politik omogoča igralcem / deležnikom **bolje določiti njihove možnosti delovanja v procesih oblikovanja javnih politik in se izogniti delovanju na osnovi poskusov in napak.**

Javna politika (npr. gozdna)

Kaj vlada dela? Zakaj to dela?

Kakšne spremembe dosega? (Dye)

Gozdna politika je obvezujoče urejanje konfliktov, ki izvirajo iz različnih družbenih interesov do gozdov (Krott 2005)

- Kaj vlada dela? Zakaj to dela? Kakšne spremembe dosega?

- Boj za 'kdo dobi kaj, kje in kako' (kdaj?)

Gozdarstvo:

- 3 zakoni,
- 22 pravilnikov,
- dve uredbi,
- šest ostalih podzakonskih aktov in
- ena resolucija.

Kmetijstvo:

- 280 zakonskih in podzakonskih aktov
 - 19 zakonov,
 - 48 uredb Evropske unije različnih ravni,
 - 87 pravilnikov in
 - 92 uredb.

The screenshot displays the 'PREDPISI IN DOKUMENTI V PRIPRAVI' section of the MKGP website. It lists various legislative acts under the heading '1. LETO VLADE dr. MIRA CERARJA'. The items include:

- Predlog Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o izvajanju javne službe upravljanja in vzdrževanja hidrometeoroloških sistemov** (13. 10. 2015)
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu** (13. 10. 2015)
- Predlog Uredbe o dopolnitvah Uredbe o pomoči ob nepredvidljivih dogodkih v kmetijstvu** (23. 9. 2015)
- Predlog "Ocene tveganja zaradi velikega požara v naravnem okolju"** (6. 8. 2015)
- Načrt razvoja namakanja in rabe vode za namakanje v kmetijstvu do leta 2020 in Program ukrepov za izvedbo načrta razvoja namakanja in rabe vode za namakanje v kmetijstvu do leta 2020** (10. 7. 2015)
- Predlog Zakona o agrarnih skupnostih** (29. 6. 2015)
- Predlog zakona Zakona o omejevanju ali prepovedi pridelave gensko spremenjenih rastlin** (4. 6. 2015)
- Predlog Pravilnika o priznanju skupin proizvajalcev** (13. 4. 2015)
- Predlog Uredbe o spremembah uredbe o pomoči** (1. 4. 2015)
- Predlog Zakona o gospodarjenju z gozdovi v lasti RS** (24. 3. 2015)
- Predlog Uredbe o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji** (20. 3. 2015)
- Predlog Za** (24. 2. 2015)
- Sklepek Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijskih zemljiščih** (10. 2. 2015)
- Predlog Uredbe o ukrepu za doberbi živali in Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014 - 2020 v letu 2019 - medresorsko usklajevanje** (13. 1. 2015)
- Predlog Uredbe o izvajanju lokalnega razvoja, ki se vodi skupnostno v programskem obdobju 2014-2020** (12. 1. 2015)
- Zakon o povečani trošarini na brežakobolne živalce z vsebnostjo slefkorja oziroma sledil** (1. 11. 2014)
- Sklepek Operativnega programa za izvajanje Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo v Republiki Sloveniji za obdobje 2014-2020** (1. 8. 2014)

Each item includes a brief description of the act and its date. The website also features logos for 'pomoc.beguncem.gov.si', 'PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA', 'PROGRAM RAZVOJA RIBIŠTVA 2007-2013', 'EFSA INFORMACIJSKA TOČKA', and 'JAZLO Lokalno'.

Predpisi v pripravi (MKGP)

Profesionalizacija:

družben proces prehoda poklica v (,pravo‘) profesijo

Poklic?

SSKJ

Delo, dejavnost, za katero je potrebna usposobljenost; navadno za pridobivanje osnovnih materialnih dobrin

Profesija?

SSKJ

Poklic

Profesionalizacija:

družben proces prehoda poklica v (pravo) profesijo

Poklic?

SSKJ

Delo, dejavnost, za katero je potrebna usposobljenost, navadno za pridobivanje osnovnih materialnih dobrin

Profesija?

Cvetek, 1999

- visoka raven specializiranega znanja na znanstveni podlagi, vendar s praktično vrednostjo;
- dejavnosti, ki jim ljudje pripisujejo velik pomen in s tem povezan družbeni status in moč;
- zavezanost lastni profesiji in storitvam za uporabnike in družbo;
- pozitiven odnos do učenja zaradi ohranjanja in izboljševanja svojega profesionalnega znanja in kompetentnosti.

Izobraževanje na področju politik naravnih virov (biosistemske oz. biotehniške vede - „treening trenerjev“) Stanje leta 2015

FKBV (MB) : 11 programov -> 5 predmetov z vsebino področne javne politike (45 %)

BF (LJ): 29 programov -> 11 predmetov z vsebino področne javne politike (38 %).

Politološke vsebine v študijskih programih?

Diplomiranci gozdarstva morajo biti sposobni

(Weber 2007):

- pojasniti gozdno politične tematike s pomočjo ustreznih teorij in hipotez,
- določiti interese, vrednote in moč sodelujočih javnopolitičnih igralcev in njihove odnose,
- oceniti ustreznost različnih javnopolitičnih instrumentov za reševanje družbenih problemov povezanih z gozdom,

Politološke vsebine v študijskih programih?

Diplomiranci gozdarstva morajo biti sposobni

(Weber 2007):

- razumeti proces oblikovanja gozdne politike,
- ovrednotiti uspešnost in učinke gozdne politike,
- oblikovati pregledno in utemeljeno gozdno politiko ter zagotoviti njeno uresničljivost.

Politološke vsebine v študijskih programih ?

Diplomanti s področja upravljanja naravnih virov so seznanjeni predvsem z organiziranostjo področja in zakonodajo.

Skoraj vakuum na področju vsebin o procesih oblikovanja in izvajanja javnih politik.

Predlogi za začetek profesionalizacije

Izobraževalne organizacije:

Povečati število predmetov, ki obravnavajo javne politike naravnih virov in v predmetnike vključiti vsebine, ki pojasnjujejo njeno oblikovanje

Povezovanje pedagogov za doseganje kritične mase, ki omogoča razvoj področja.

Predlogi za začetek profesionalizacije

Interesna združenja in državne institucije:

Izobraževanje članov in zaposlencev o procesih oblikovanja javnih politik (npr. kmetijske, gozdarske, varstva narave)

Projekti analiz javnih politik naravnih virov; raziskave

V delovanje vključiti strokovnjake za analizo javnih politik.

Profesionalizacija oblikovanja gozdne politike v Sloveniji??

Zaviralni dejavniki

- Ontološko-normativni pristop razumevanja gozdne politike
- Majhnost države

Pospeševalni dejavniki

- Zahteva javnosti za uspešno in učinkovito javno politiko
- Pritisk interesnih skupin
- Evropeizacija
- Mednarodno financiranje raziskav

Wikipedia.com

Spoštovanje do zakonov in klobas
se zmanjša sorazmerno našemu
vedenju o njihovi pripravi.

John Godfrey Saxe (1869)

Zakoni so kot hrenovke. Bolje je ne
videti, kako jih delajo!

Otto von Bismarck (??)

Hrenovkam se lahko
odrečemo, javni politiki
ne moremo pobegniti!

Foto: Irena Rebov